

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00' sáng thứ Sáu ngày 27/05/2022.

NỘI DUNG HỌC TẬP ĐỀ TÀI 897

“TRƯỚC TU LỤC ĐỘ HAY LÀ TU TAM PHƯỚC”

“**Lục Độ**” là sáu phép tu của Bồ Tát gồm: **Bồ Thí, Trì Giới, Nhẫn Nhục, Tinh Tấn, Thiền Định, Trí Tuệ.**

“**Tịnh Nghiệp Tam Phước**” gồm Phước Nhân Thiên, Phước Nhị Thừa và Phước Đại Thừa. Trong “**Tịnh Nghiệp Tam Phước**”, phước đầu tiên mà Phật dạy chúng ta là Phước Nhân Thiên. Muốn có Phước Nhân Thiên thì phải “**hiếu dưỡng Phụ Mẫu, phụng sự Sư Trưởng, từ tâm bất sát, tu Thập Thiện Nghiệp**”.

Hòa Thượng nói: “**Người học Phật chúng ta khi bắt đầu tu học thì nên tu Lục Độ hay là bắt đầu từ Tam Phước? Thích hợp nhất, tuần tự nhất thì chúng ta nhất định phải bắt đầu từ Tịnh Nghiệp Tam Phước vì khởi đầu của Tịnh Nghiệp Tam Phước chính là bắt đầu từ hiếu Thân tôn Sư. Chúng ta thấy trong Tịnh Nghiệp Tam Phước, câu đầu tiên chính là “hiếu dưỡng Phụ Mẫu, phụng sự Sư Trưởng”. Vậy thì chúng ta phải bắt đầu từ “Đệ Tử Quy”. Làm như thế nào để chúng ta có thể hiếu Thân, tôn Sư? Đơn giản dễ hiểu, bạn cứ làm theo Đệ Tử Quy là đúng rồi!**”.

Nhiều năm qua, chúng ta cực lực đề xướng làm lễ tri ân Cha Mẹ ở mọi nơi như ở gia đình, ở hội trường và ở các trường học. Đó là chúng ta đã đề xướng “**hiếu Thân tôn Sư**”. Những đứa trẻ ngày nay rất nghịch, ở nhà đối với Cha Mẹ thì bất tuân, bất kính nhưng khi chúng ta nhắc đến phải tri ân Cha Mẹ, phải kính trọng Thầy Cô thì chúng tri ân Cha Mẹ hết sức cung kính. Vậy thì lỗi ở người lớn chúng ta không dạy các con.

Trong “**Kinh Vô Lượng Thọ**”, Phật nói: “**Tiên nhân bất giáo, vô thù quá tha**”, người trước không dạy thì đừng trách người sau. Chúng ta không dạy con cái phải hiếu kính Cha Mẹ. Hơn nữa, từ khi con cái còn nhỏ, chúng ta không trực tiếp dạy nhưng đã gián tiếp dạy con cái bất hiếu, bất kính từ chính những việc mà chúng ta đã làm. Chúng ta không làm ra chuẩn mực của hiếu kính thì con cái biết học tập từ đâu? Cho nên chúng ta hết sức cảnh giác, phản tỉnh và xem trọng vấn đề này!

Hôm qua tôi nhìn thấy một người Cha tuy chưa từng học “**Đệ Tử Quy**” nhưng dạy con rất ngoan. Đứa con học lớp 1 nhưng đã biết làm video clip chia sẻ với mọi người cách làm bấp rang bơ. Con nói rất lễ phép cung kính: “**Bé sẽ hướng dẫn mọi người cách làm bấp rang bơ! Nào, bây giờ chúng ta hãy cùng chờ để cho bấp nở ra!**”. Người Cha nói rằng khi hai vợ chồng đi làm hoặc bận việc đi ra ngoài thì ở nhà

hai con tự nấu cơm, tự nấu đồ ăn, hai vợ chồng về đến nhà thì đã có đồ ăn. Tôi thấy người Cha dạy con rất nhẹ nhàng, không hề quát mắng con. Anh ấy nói một câu khiến tôi giật mình: “*Khơi dạy từ sự tự nhiên của con*”, nghĩa là khơi dạy từ tự tánh. Anh ấy rất nhẹ nhàng với con nhưng anh ấy nói rằng lúc cần nghiêm khắc với con thì anh ấy rất nghiêm khắc.

Vậy thì tại sao chúng ta không dạy con mình? Có những người là Thầy Cô giáo nhưng vẫn không dạy tốt con mình. Chúng ta phải bắt đầu từ thai giáo! Khi con chào đời thì chúng ta phải dạy con những chuẩn mực làm người. Những người đã khá lớn tuổi như tôi, Thầy Phương, Thầy Hoài khi biết đến thai giáo thì các con đã lớn rồi. Những người Cha, người Mẹ còn trẻ tuổi đừng bỏ lỡ cơ hội thai giáo.

Tôi từng thấy một đứa nhỏ khi ở trước mặt Cha Mẹ thì hồn láo nhưng khi gặp Cô giáo thì luôn làm theo lời Cô giáo nói. Đứa nhỏ có thái độ như vậy tại vì nó biết Cô giáo ở trường rất nghiêm, không tình chấp, Cha Mẹ thì tình chấp. Khi chúng ta nói: “*Nếu con làm sai phạm thì sẽ bị phạt*” thì lúc con làm sai phạm, Cha Mẹ nhất định phải phạt con như đã nói, không được bỏ qua! Nếu chúng ta bỏ qua một lần thì sẽ phải làm lại từ đầu. Người lớn chúng ta còn nông nổi, người trưởng thành rồi vẫn còn nông nổi huống chi là những đứa trẻ!

Có những người từng nghe rất nhiều đĩa của Hòa Thượng nhưng lại không nghe được lời Ngài nói rằng: “*Nếu tu hành thì phải bắt đầu thực tiễn từ hiếu kính. Thực hành hiếu kính thì phải bắt đầu học và làm theo Đệ Tử Quy*”. Khi chúng ta học “*Đệ Tử Quy*” thì họ ngông cuồng, dám nói rằng chúng ta xen tạp.

Không có ai đề xướng pháp môn Tịnh Độ bằng Hòa Thượng Tịnh Không. Hôm qua tôi nghe Hòa Thượng Hải Hiền nói: “*Người tu học thì phải nên nghe Hòa Thượng Tịnh Không dạy*”. Hòa Thượng Hải Hiền tự tại vắng sanh lưu lại toàn thân xá lợi, vậy thì chí ít Ngài cũng là Bồ Tát Bất Thoái. Bồ Tát Bất Thoái mà khen một người nào đó, bảo chúng ta phải nghe người đó thì người đó chí ít cũng phải là Bồ Tát. Vị Phật này khen vị Phật kia, các Ngài không hề để lộ thân phận, không nói ra thân phận. Hòa Thượng Hải Hiền bảo chúng ta phải nghe lời Hòa Thượng Tịnh Không dạy, vậy thì lời của Hòa Thượng Tịnh Không có phải lời của Phật Bồ Tát không?

Hòa Thượng nói: “*Hiếu Thân tôn Sư thì bắt đầu từ “Đệ Tử Quy”. Từ tâm bất sát, tu Thập Thiện Nghiệp thì bắt đầu từ “Thập Thiện Nghiệp Đạo”. Cho nên sau khi bạn học xong “Đệ Tử Quy” thì bạn học “Thập Thiện Nghiệp Đạo”. Học xong không phải là học thuộc lòng, học qua cho biết mà phải thực tiễn, phải làm được. Nếu bạn chưa làm được thì không tính vào đâu cả! Không thể nói rằng “tôi đã nghe qua rồi, tôi đã đọc qua rồi, tôi đã thuộc rồi” vì những việc này cũng không có ích gì. Nhất định phải làm được thì mới tính! Trong “Đệ Tử Quy” tổng cộng có 360 câu, đã nói ra tổng cộng 113 sự việc. Những sự việc này bạn thấy đều phải làm được! Bạn thực tiễn ở ngay trong cuộc sống hàng ngày thì bạn chính là “thiện nam tử, thiện nữ nhân”.*

Nhiều người nghĩ rằng làm một chút việc từ thiện và niệm Phật là đã đủ tư cách làm “*thiện nam tử, thiện nữ nhân*”. Chúng ta phải thực tiễn 113 điều trong “*Đệ Tử Quy*” vào trong đời sống thì mới là “*thiện nam tử, thiện nữ nhân*”. Trong “*Kinh Vô Lượng Thọ*”, Phật dạy: “*Bậc thiện nam tử, thiện nữ nhân mới đủ tư cách vãng sanh về Thế giới Tây Phương Cực Lạc*”.

Hòa Thượng nói: “*Khi bạn học “Đệ Tử Quy”, thực tiễn được ở trong đời sống thì bạn mới có nền tảng, mới có thể học Phật pháp. Bạn đã thực tiễn “Đệ Tử Quy” thì việc thực hành “Thập Thiện Nghiệp Đạo” không khó. Như vậy thì nền tảng học Phật của bạn mới có gốc, mới vững chắc*”. Từ trước đến nay, chúng ta học Phật, thực hành Thập Thiện Nghiệp Đạo, nhiều người vừa làm được một chút việc từ thiện, một chút việc giúp ích xã hội thì đã tự cho mình là Bồ Tát trong khi chính mình không có nền tảng. Nền tảng phải được xây dựng trên Hiếu và Kính, nếu không thì chúng ta tu học cũng giống như chúng ta xây nhà ba tầng mà không có móng.

Hòa Thượng nói: “*Hiện tại cư sĩ tại gia thường không làm được Mười Nghiệp Thiện, nguyên nhân là do không có nền tảng. Họ không có nền tảng vì không bắt đầu từ Hiếu và Kính, không bắt đầu từ Đệ Tử Quy. Chúng ta phải thực tiễn được 113 điều ở trong “Đệ Tử Quy” vào trong đời sống hàng ngày. Có nền tảng này thì chúng ta hành Thập Thiện Nghiệp Đạo không khó một chút nào! Người xuất gia nếu không làm được Sa Di, Luật Nghi nguyên nhân chính là ở không xây dựng ở trên nền tảng. Cho nên “Đệ Tử Quy” mới là nền tảng chân thật, là nền tảng của nền tảng. “Đệ Tử Quy” là tầng thứ nhất. Mười Nghiệp Thiện là tầng thứ hai. Sa Di, Luật Nghi là tầng thứ ba. Chúng ta phải theo từng thứ lớp, chừa mọt từng lớp mà học tập. Vậy thì chúng ta học sẽ không khó*”.

Nhiều người học Phật đã nhiều năm, cũng đã từng thuộc lòng hoặc giảng dạy “*Đệ Tử Quy*” nhưng không làm một cách triệt để. Họ nói đến Hiếu – Kính chỉ là nói ở trên miệng. Hòa Thượng từng nói: “*Bạn muốn vãng sanh Thế giới Tây Phương Cực Lạc thì bạn phải có Hiếu và Kính vì thế giới Tây Phương Cực Lạc là thế giới của Hiếu và Kính*”. Ngài nhắc nhở: **Nếu chúng ta muốn vãng sanh Tây Phương Cực Lạc mà không làm được triệt để “*hiếu dưỡng Cha Mẹ, phụng sự Sư trưởng*” thì cho dù chúng ta niệm Phật có lực nhưng vẫn không thể vãng sanh**. Hòa Thượng đã nhắc đi nhắc lại rất nhiều lần đề tài “*hiếu Thân tôn Sư*”. Chúng ta đã nghe rất quen thuộc nhưng chúng ta làm chưa tốt.

Trong “*Kinh Hoa Nghiêm*”, Phật nói: “*Học vi nhân sư, hành vi thế phạm*”. Chúng ta học thì phải làm ra được chuẩn mực, làm ra được tấm gương để cho người bắt chước làm theo. Đó mới gọi là làm được. Hòa Thượng nhắc chúng ta phải thực tiễn ngay trong đời sống thường ngày nhưng chúng ta còn làm rất nhiều sai sót. Câu sau cùng trong Đệ Tử Quy là: “*Chớ tự chê, đừng tự bỏ. Thánh và Hiền, dần làm được*”. Hàng ngày chúng ta phấn phát nỗ lực hay chúng ta để cho tập khí sai sự? Nếu chúng ta vẫn để những tập khí lười biếng, chệnh mảng, nhếch nhác sai sự và ngụy trị trong chúng ta thì chúng ta chưa làm được.

Trong “**Đệ Tử Quy**”, tôi rất ấn tượng với câu: “**Cầm vật rỗng, như vật đầy. Vào phòng trống, như có người**”. Câu này nhắc nhở chúng ta khi cầm vật rỗng, vật nhẹ trên tay cũng phải trân trọng và cẩn thận như đang cầm vật đầy, vật nặng. Khi chúng ta vào phòng trống không có người thì chúng ta cũng phải có lễ tiết như vào nơi có người. Ví dụ khi chúng ta vào trong hội trường đông người, chúng ta nghiêm túc như thế nào thì lúc vào phòng trống không có người, cử chỉ việc làm của chúng ta cũng phải đoan trang như vậy.

113 điều “**Đệ Tử Quy**” dạy chính là hành vi, cử chỉ của Bồ Tát chứ không phải hành vi, cử chỉ của người thế gian thường tình. Có người còn to gan nói: “*Mình học Phật pháp Đại Thừa thì không cần phải làm những việc tầm thường đó!*”. Trong “**Đệ Tử Quy**” có câu: “**Tiền của nhẹ, oán nào sanh. Lời nhường nhịn, tức giận mất**”. Chúng ta đã xem nhẹ tiền của chưa?

Hòa Thượng nói: “**Người học Phật rất khó làm được “Thập Thiện Nghiệp Đạo” vì họ không làm từ căn bản. Nếu họ làm tốt 113 điều của “Đệ Tử Quy” thì họ làm “Thập Thiện Nghiệp Đạo” không khó chút nào vì trong 113 điều của “Đệ Tử Quy” đã có “Thập Thiện Nghiệp Đạo”, thậm chí trong 113 điều của “Đệ Tử Quy” đã có sáu phép Ba La Mật**”.

Khi dịch Đĩa Hòa Thượng, tôi thấy Ngài nhắc nhở rất nhiều lần về việc cần phải thực tiễn “**Đệ Tử Quy**” nhưng đến khi tôi nghe Ngài nhắc nhở hơn chục lần thì tôi mới bắt đầu chú tâm. Những ngày đầu tiên khi bắt đầu đề xướng học “**Đệ Tử Quy**” thì tôi gặp rất nhiều chướng ngại lớn. Tôi đem việc này đến thưa với một người rất nổi tiếng, rất có tiền của ở thế gian. Tôi nói: “*Hòa Thượng nói cần phải phổ biến Đệ Tử Quy*”. Họ nói: “*Thôi đi huynh ơi, huynh đừng có xen tạp! Huynh cứ lo mà dịch Kinh, niệm Phật!*”.

Tôi đề cập vấn đề với một người nữa cũng là người có danh phận, có tiền bạc, có thể làm được. Tôi nói: “*Bây giờ xí nghiệp đã có đông công nhân như vậy, tại sao mình không xây dựng trường học để tất cả con em của công nhân đến đó học? Buổi sáng công nhân đưa con em đến trường học rất thuận tiện vì trường ở sát công ty, buổi chiều tan làm xong thì đón các con về luôn. Chúng ta dạy tốt các con của công nhân thì họ sẽ hết lòng hết dạ vì công ty mà phục vụ. Nhà trường hết lòng hết dạ dạy cho con họ được tốt thì chúng ta đã làm một việc làm vô cùng thiết thực*”. Nhưng họ không nghe khuyên, họ cho rằng lời của tôi không đáng để chú ý. Vì vậy tôi phải bôn ba trong rất nhiều năm.

Hòa Thượng đã nói bài học này cách đây khoảng 30 năm. Ngài nói rất rõ ràng: “**Nếu bạn không thực tiễn “Đệ Tử Quy” vào trong đời sống thường ngày thì bạn chưa đủ tư cách để học Phật**”. Nhiều người nghe câu nói này thì cảm thấy rất khó chịu vì họ cho rằng người học Phật pháp Đại Thừa không cần phải chú trọng những tiểu tiết này. Họ cho rằng học Phật pháp Đại Thừa chỉ cần chú trọng đến “**trực chỉ chân tâm**”, “**minh tâm kiến tánh**”, “**kiến thành thành Phật**”. Nếu hàng ngày chúng ta không biết cách đối nhân xử thế tiếp vật, không có đủ tư cách làm người thì chúng ta đã bỏ đi nền tảng tu học. Rất nhiều người sơ xuất khi không có nền tảng tu học mà lại nghĩ rằng mình đang tu Bồ Tát Đạo, mình sẽ thành Bồ

Tất, sẽ thành Phật ở tương lai. Nhiều người đến hôm nay vẫn bài bác, thậm chí gây chướng ngại cho việc tu học từ nên tảng.

Người xưa nói: “*Nhân chi sơ tính bản thiện. Tính tương cận tập tương viễn*”. Tụ tánh của chúng ta vốn dĩ là thuần tịnh, thuần thiện. Trong sự thuần tịnh, thuần thiện đó có đầy đủ Hiếu và Kính. Thí dụ chúng ta đi đến bất cứ nơi đâu, cho dù đó là nơi hoang sơ, không văn minh nhưng khi chúng ta nhắc đến Hiếu và Kính thì họ đều nghĩ: “*Ủa! Điều này mình thấy quen lắm, mà sao mình lại quên làm?*”.

Hôm qua chúng ta có buổi chia sẻ với các em học sinh lớp 11. Các em không biết quan tâm đến ai, làm việc thì không có trách nhiệm nhưng khi được nhắc đến công ơn Cha Mẹ, công ơn của Thầy Cô giáo đã rất tận tụy dạy dỗ thì các em bừng tỉnh. Trong ánh mắt của các em có sự ăn năn, hối tiếc vì những lỗi lầm mình đã làm: “*Đáng lẽ mình không được làm như vậy! Đáng lẽ mình phải tri ân Cha Mẹ, tri ân Thầy Cô nhưng bấy lâu nay mình đã bỏ quên việc này! Mình đã làm cho Cha Mẹ và Cô giáo phải buồn*”.

Hiếu và Kính nằm trong tính đức của chúng ta. Những gì phù hợp với tính đức thì rất dễ khơi dậy. Người xưa nói đó là “*vốn thiện*”, “*vốn thiện*” là thuần tịnh, thuần thiện. Những “*bất thiện*” như thô tháo, phản nghịch, bất tuân, bất kính không phải là có sẵn từ trong tính đức mà là tập tánh. “*Tập tánh*” là ô nhiễm nhất thời. Nếu được dạy thì tụ tánh sẽ lưu lộ, còn tập tánh sẽ tụ tiêu mất. Điều gì có sẵn trong tụ tánh thì rất dễ đề khởi, điều gì không có sẵn trong tụ tánh cũng rất dễ loại bỏ.

Nhiều năm qua, tôi bôn ba khắp mọi nơi. Khi tôi nhắc đến Hiếu và Kính thì người “*đại nghịch bất đạo*” cũng bừng tỉnh và nuối tiếc vì đã bỏ quên không làm những việc đáng nên làm. Tôi nhớ mãi hình ảnh của một anh giang hồ đi tù nhiều năm trở về. Khi tôi nói chuyện với anh thì biết anh cũng đã đổi theo một số đĩa tôi giảng. Mẹ của anh nói rằng ở nhà anh rất ngỗ nghịch nhưng khi Mẹ nhắc đến Thầy thì anh trở nên hiền hơn, biết thức liêm. Mỗi lần người Mẹ đi đâu thì người con trai nói: “*Mẹ đi đâu nhiều vậy? Mẹ có cần đi nhiều vậy không? Mẹ chỉ cần nghe Thầy là được rồi!*”. Chúng ta tưởng họ là “*đại nghịch bất đạo*” nhưng họ không biết làm là do không có ai dạy. Khi được dạy thì họ được đánh thức, được nhắc nhở.

Hiện tại, tình hình dịch bệnh đã được kiểm soát rất tốt. Một tháng qua tôi đi nhiều nơi, gặp nhiều người mà vẫn bình yên mạnh khỏe. Vậy thì sự phát triển của các trường học văn hóa truyền thống rất hứa hẹn trong tương lai. Tôi cũng đã tự nhắc mình: “*Không để thời gian uổng phí nữa! Lần này mình phải tích cực bôn ba nhiều hơn nữa để thúc đẩy từng địa phương, khơi dậy những người có tâm cùng nhau gánh vác*”. Họ có tâm nhưng không có ai thúc đẩy, không tìm được người đồng cảm để làm.

Cách đây khoảng 10 năm, khi đến London nước Anh, tôi đã nói: “*Tôi muốn thuê tòa nhà này để dạy chuẩn mực của người xưa, dạy văn hóa Việt. Nếu người Việt không được học tiếng Việt thì họ sẽ đánh mất văn hóa Việt. Mỗi tuần mọi người có thể đến đây hai ngày để học tập, được ăn cơm miễn phí*”. Có người hỏi tôi làm bằng nguồn tiền ở đâu thì tôi nói: “*Tôi làm thì người ở đây sẽ trả tiền!*”. Tôi biết rõ như vậy. Chúng ta đến làm ở bất cứ một quốc gia nào thì người ở quốc gia đó sẽ trả tiền. Chúng ta biết đây là

việc cần nên làm, đây là việc khơi dậy tính đức của mọi người. Họ lắng nghe được lòng chân thành của chúng ta. Chúng ta chỉ khơi dậy những điều có sẵn trong tự tánh. “**Hiếu dưỡng Cha Mẹ, phụng sự Sư trưởng**” đã có sẵn trong tự tánh cho nên rất dễ khơi dậy.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỉ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy còn lộn xộn, còn nhiều sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!

Chúng con chân thành cảm ơn!